

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesółowski, Nowe.

Nr. 41.

Nowe, sobota 12 października 1929 r.

Rok VI.

Po wyborach do Rady Miejskiej.

Nowe. Na 2724 uprawnionych do głosowania oddało głos swój 1707 osób czyli brało udziału w głosowaniu 62,07 procent.

List wyborczych było 6. Lista nr. 1 Inwalidzi i N. P. R. głosów 149 — 1 kandydat: Augustyn Dolny. Lista nr. 2 P. P. S. głosów 525 — 6 kandydatów: 1. Anastazy Domański 2. Fryderyk Schwarz 3. Karol Stanglewski 4. Hugon Nötzelmann 5. Norbert Diller 6. Zygmunt Majewski. Lista nr. 3 Obywatelsko Gospodarcza głosów 404 — 5 kandydatów: 1. Wincenty Jażdżewski 2. Jerzy Sieg 3. Wojciech Nikodem 4. Jan Torbicki 5. A. Maciejewski. Lista nr. 4 Sprawiedliwości głosów 145 — 1 kandydat: Maksymilian Schudziński. Lista nr. 5 Bezpartyjna głosów 403 — 5 kandydatów: 1. Marjan Klein 2. Leon Adrych 3. Roman Chalicki 4. Jan Rożański 5. Augustyn Frankowski. Lista nr. 6 p. Wieckiego głosów 73 — mand. 0.

Obchód ku czci Kazimierza Pułaskiego.

Nowe. Ku uczczeniu 150-ej rocznicy śmierci bohatera dwóch Narodów Kazimierza Pułaskiego urządzony został uroczysty obchód, na program którego złożony się: dnia 10 października 1929 r. o godzinie 18,30 capstryk; dnia 11 b. m. o godz. 8-mej uroczysta Msza św. w kościele parafjalnym, o godzinie 9-tej Akademia w hali gimnastycznej szkoły powszechnej z następującym programem: 1. słowo wstępne, 2. śpiew szkoły, 3. odczyt o Kazimierzu Pułaskim, 4. deklamacja.

Polska i Mała Ententa.

W prasie czeskiej pojawiły się ostatnimi czasy pogłoski, jakoby Polska zamierzała zmienić w najbliższym czasie swój stosunek do Małej Ententy przez ściślejsze związanie się z nią politycznie i gospodarczo. Pogłoskę tą prasa czeska, a za nią prasa rumuńska i jugosłowiańska, wita z wielkim zadowoleniem. Wiadomość ta nie odpowiada jednak rzeczywistości, bowiem polityka Polski w tym kierunku nie uległa zmianie. Tak jak co roku prasa węgierska i niemiecka dowodzi usilnie, że Mała Ententa przestaje istnieć, tak samo co roku pojawiają się wieści, iż Polska przystępuje do Małej Ententy.

Tymczasem dawniej jak i teraz niema żadnych widoków, ażeby Polska przyłączyła się do Małej Ententy, jako bloku politycznego. Natomiast z każdym z trzech państw M. Koalicji oddzielnie — i pod tym względem linja naszej polityki się nie zmienia — Polska usiłuje jak najbardziej zacieśniać swe [pokojo- we, przyjacielskie stosunki w dziedzinie zarówno politycznej jak i gospodarczej i kulturalnej. Z tego też względu niektóre głosy prasy czeskiej zasługują na baczna uwagę, ponieważ w sposób nowy i śmiały ujmują kwestję stosunków polsko-czechosłowackich.

Najpoważniejszy dziennik czeski „Lidove Noviny” z dnia 3 bm. zamieścił artykuł wstępny znanego publicysty Bass'a, który odważnie porusza drażliwą kwestję słowianofilstwa czeskiego w związku z zdobywaniem mocarstwowego stanowiska przez Polskę. W artykule tym czytamy: „My (Czesi) tak lubimy odgrywać rolę wodzów i nauczycieli narodów słowiańskich. Wystawa Poznańska sama wystarczy, abyśmy trochę zastanowili się nad tem, czy stosunki w świecie słowiańskim nie zmieniają się prędzej, niż to sobie uświadamiamy... Na P. W. K. odczuwało się na każdym kroku wielkie i silne polskie

mocarstwo, nie tylko rozmiarach wysławy, lecz również w kwitnącym ruchu handlowym miasta, w monumentalności jego budowli, w licznych oddziałach wojska”. Ze swych spostrzeżeń w podróży po Polsce wyciąga jednak autor artykułu konkretne wnioski: „Naród z narodem mogą sobie mówić o miłości, ale państwo z państwem używa innej mowy, którą dyktuje interes... Gdynia jest niejako kamieniem probierczym nowoczesności naszej orjentacji słowiańskiej: Czy zdołamy dla naszego wywozu i przywozu znaleźć drogę przez port polski, czy też zostaniemy stale skazani na korzystanie z portów niemieckich. Państwo nasze, posiadające tak ożywione stosunki zamorskie, które jednak niema własnego dostępu do morza, nie może przeoczyć faktu, iż się przed niem otwiera nowa droga, która przez samo współzawodnictwo musi wywrzeć dodatni wpływ na dotychczasowe stosunki eksportowe. Chodzi tylko o to, jak prędko zdołamy zorjentować się w nowej sytuacji i czy nasz słowianofilizm jest w życiu praktycznym na tyle silnym, aby nas wyzwolić z kurateli niemieckich firm spedycyjnych...”

Przesunięcie punktu ciężkości stosunków czesko-polskich z dziedziny teoretycznego słowianofilizmu na tory realnej współpracy polityczno-gospodarczej, jak tego dowodzą głosy prasy, jest w Czechosłowacji kwestją aktualną. My zaś możemy powitać to dążenie z największym uznaniem, gdyż oparcie naszych stosunków zarówno z sojuszniczką Rumunją jak i Jugosławią i Czechosłowacją, przede wszystkim na trwałych podstawach współpracy gospodarczej, uważamy za wzajemnie bardziej celowe i pożyteczne niż formalne przyłączenie się do jakiegokolwiek Ententy, której racji bytu nie potrafilibyśmy dostatecznie uzasadnić interesem państwowym Polski. Ostateczne dojście do porozumienia z Rumunją w sprawach ekonomicznych przez podpisanie umów, będących wynikiem ostatniej konferencji oraz wyraźny zwrot w czeskiej opinii publicznej w kierunku wzmożenia współpracy gospodarczej z Polską, pozwala przypuszczać, iż rozwój stosunków pomiędzy Polską a państwami Małej Ententy jest na najlepszej drodze.

W. W.

Bank międzynarodowy.

Powołany do życia planem Younga bank międzynarodowy jest w stadium tworzenia. Ze względu na rolę, jaką on bezwzględnie odegra w życiu Europy, a może i świata warto już dzisiaj zapoznać się z jego przyszłą organizacją, schematycznie tylko w planie nakreślonej.

„Całkowita kontrola nad działalnością banku spoczywać będzie w rękach dyrektora”, czytamy w tekście. „Prezydent banku centralnego każdego ze siedmiu krajów (Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Belgja, Włochy, Japonja i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej) albo przez niego proponowany zastępca jest dyrektorem banku (międzynarodowego) z urzędu. Każdy z tych prezydentów zamianuje po jednym dyrektorze z pośród obywateli własnego państwa, który musi być jednak reprezentantem organizacji finansowych, przemysłowych lub handlowych”.

Skład władz banku jest jak widzimy ściśle ustalony, monopol wielkich mocarstw jest zapewniony. Zaden z obywateli któregoś z mniejszych państw nie będzie mógł uzyskać stanowiska członka dyrektorjum, do którego jak czytamy należy cała władza. Mamy tu zatem wyraźnie do czynienia z dyktaturą mocarstw europejskich i pozaeuropejskich nad resztą świata, co pozostaje w rażącym przeciwieństwie do demokratycznego charakteru innej organizacji, mianowicie sekcji ekonomiczno-finansowej Ligi Narodów. Jest więc rzeczą zrozumiałą, iż mniejsze państwa jak Danja, Norwegja, Austria, Polska, czują się zaniepokojone powstaniem tej instytucji.

„Bank, oświadczył delegat Polski w Lidze Narodów p. Gliwic, będzie wywierał olbrzymi wpływ na międzynarodowe życie ekonomiczne. Kraje, które nie będą członkami Banku, odczuwają tedy pewien niepokój. Zwracają one dziś wzrok swój ku Lidze Narodów i wyrażają skromną nadzieję, że współpracownictwo Banku Ligi Narodów będzie mogło zabezpieczyć ich interesy”.

Siedziba Banku jeszcze nie jest ustalona, gdziekolwiek on jednak będzie, nie będzie podlegał żadnemu opodatkowaniu. Jest to wyraźnie w planie zastrzeżone. Przepis ten może pociągnąć za sobą konsekwencje, iż ze wszystkich stron zaczęły napływać doń kapitały chcące uwolnić się od ciężarów na nich podatkach. Ale nie każdy kapitalista będzie mógł uzyskać konto w tym banku o otwarciu konta decyduje dyrektorjum.

Jaki cel ma mieć bank międzynarodowy? Oczywiście nie czysto techniczny, wszak na to, by odbierać od jednych pieniądze a drugim je przekazywać nie potrzeba byłoby powołać nowej instytucji finansowej, tu chodzi o bardziej zasadnicze kwestje. Plan Younga mówi o tem zupełnie wyraźnie. „Jednym z zadań nowego instytutu finansowego będzie przyczynić się do ożywienia handlu światowego i to drogą finansowania przedsiębiorstw, przede wszystkim w krajach gospodarczo nie rozwiniętych, takich zwłaszcza przedsięwzięć, które prawdopodobnie zwyczajnymi środkami finansowymi nie dałyby się zrealizować.

Ponieważ zaś władza banku znajdować się będzie w rękach krajów uprzemysłowionych, które cierpią obecnie na brak zbytu towarów, należy się domyślać, iż zadaniem banku będzie finansowanie ich eksportu.

J. B.

OGŁOSZENIA MATRYMONJALNE JAPONEK.

Europejacja Japoniek obejmuje niemal wszystkie dziedziny tamtejszego życia. Ostatnio naprzykład ogromnie rozpowszechniły się w prasie japońskiej ogłoszenia matrymonjalne, w których uroczym Japonki we właściwy swej umysłowości sposób deklarują pragnienie wstąpienia w związek małżeński. Oto jedno z nich: „Jestem piękną kobietą, z włosami podobnymi do obłoków, z twarzą podobną do kwiatu, z talią tak gipką jak wierzba, z brwiami jak półksiężyc. Posiadam tyle, że mogę przejść przez życie z rękoma skrzyżowanymi na piersi, z oczami zwróconymi w dzień na kwiaty, a w nocy — na księżyc. Gdyby się znalazł elegancki mężczyzna, który byłby jednocześnie rozumny, wykształcony, przystojny, delikatny i z dobrym gustem, połączyłabym się z nim na całe życie i podzieliłabym przyjemność spoczynia z nim razem w jednym grobie. — Chryzantema.

12.000.000 DZIECI CHIŃSKICH
POZA SZKOŁĄ.

Wprowadzony ostatnio w Chinach system szkolny przy najwyższym wysiłku finansowym będzie mógł objąć zaledwie około 8 milionów dzieci, gdy reszta dzieci w wieku szkolnym ponad 12 milionów pozabawiona będzie nadal możności uczenia się w szkołach wobec braku zarówno lokali dla szkół, jak i odpowiednio wykształconych nauczycieli.

STOPNIE ROZMOWNOŚCI.

Wiadomo, że pewni ludzie lubią mówić i łatwo nawiązują znajomości, a drudzy są mruklivi. Problem jednak jest tylko pozornie tak nieskomplikowany, bo wiąże się ściśle z geografją, z psychologią narodów, z porą dnia, z miejscem i t. d.

Francuz w tramwaju, czy w pociągu kręci się nerwowo, dopóki nie znajdzie partnera do rozmowy. W kawiarni, w której ty jesteś jedynym gościem, a wszystkie inne stoliki są puste, przysiądziesz do ciebie i nie przedstawiając się — znajomość taka jest ściśle prowizoryczna — zacznie rozmawiać. Niemiec, wchodząc do lokalu czy wozu, wymrukuje coś w rodzaju powitania. Widzicie więc państwo, jaki jest ścisły związek między rozmownością a geografją.

Wzemy teraz samą Polskę. I tu różnice są wielkie. Warszawiak do lokalu, czy do wagonu wchodzi przeważnie zły, roztrąca ludzi i pakunki. Spróbuj w kawiarni — nie przysiądziesz do niego, bo o tem niema mowy, ale otrzeć się zbyt blisko o jego stół, a zobaczysz, jak zasyczy wrogo. Na Południu naszym jest lepiej. Dialekt staje się rozlewniejszy i ludzie też są bardziej dobronudsi. Gatunek zawodowych gadułów kolejowych jest tu znacznie częstszy i liczniejszy. Bo inklinacje do rozmawiania zmieniają się u tego samego człowieka ze zmianą miejsca i pory. W kawiarni np. nie łatwo zdecydujesz się u nas na nawiązanie rozmowy z nieznanym. W tramwaju prędzej, a najprędzej w koleji, o ile oczywiście niema przepełnienia i miejsca są wygodne. Jeśli jest zbyt pełno, to humory się psują i ludzie stają się wilkami w stosunku do siebie. Powstają zaimprovizowane klasy, tak jak w społeczeństwie. „Klasa” siedzących, broniących swego stanu posiadania i „klasa” stojących w korytarzu, dozących do zajęcia miejsc siedzących. Rozmowy wtedy przybierają charakter polemiczny, a nawet agresywny. Ale jeśli w przedziale drugiej klasy siedzisz przy oknie, na dworze jest pogoda, a naprzeciw zasiadł jakiś uprzejmy i okragły pan, to natychmiast język zacznie cię świerzbic i nawiąże się rozmowa.

W pociągu człowiek skazany jest zazwyczaj na przymusową bezczynność, natura jednak chce w jakiś sposób zużyć swoją energję. I człowiek, nie mogąc się ruszać ani nic robić, wprawia przynajmniej w ruch swój język.

W wyższym stopniu jeszcze obserwujemy ten objaw u fryzjera. Tam już jesteśmy zupełnie bierni. Jesteśmy przedmiotami bezwonnymi cudzych zabiegów. I dlatego goście u fryzjera tak się chce gadać o byle czem i byle jak, byle nie pozostać bezczynnym. Tendencja ta, zwłaszcza u pań, przybiera formy nieraz zastraszające. I niejedną powieść i nie jeden dramat można by skonstruować na podstawie rozmów zasłyszanych u fryzjera. Fryzjer, stosując się do tych inklinacji psychologicznych, musi być również istotą rozmowną i bawiącą gościa w sposób lekki i nie wyciągający umysłu. Jeśli chcesz się dowiedzieć co słychać w mieście, w dzielnicy, na ulicy, to idź do fryzjera, a za chwilę będziesz nie tylko ogolony, ale i poinformowany w sposób najbardziej autorytatywny.

Z. R.

Wynik wyborów do Rady Miejskiej w Nowem.

Stosownie do postanowień art. 33 regulaminu wyborczego podaje się do publicznej wiadomości, że przy wyborach do Rady Miejskiej w Nowem dnia 6 października 1929 r. zostali wybrani radnymi następujący kandydaci:

Lista nr. 1

(Inwalidów Wojennych i Narodowej Partji Robotn.)
1. Augustyn Dolny, inw., Nowyświat.

Lista nr. 2

(Polska Partja Socjalistyczna)
1. Anastazy Domański, obrońca prywatny, ul. Długa
2. Fryderyk Schwarz, mistrz kowalski, Kolejowa
3. Karol Stanglewski, robotnik, Zielona
4. Hugon Nötzelmann, zegarmistrz, Gdańska
5. Norbert Diller, murarz, Plac Zamkowy
6. Zygmunt Majewski, fryzjer, Gdańska.

Lista nr. 3

(Obywatelsko Gospodarcza)
1. Wincenty Jażdżewski, kupiec, Rynek
2. Jerzy Sieg, mistrz stolarski, Kolejowa
3. Wojciech Nikodem, mistrz piekarski, Grudziądzka
4. Jan Torbicki, robotnik, Garbuzy
5. Aleksander Maciejewski, kupiec, Plac św. Rocha

Lista nr. 4

(Sprawiedliwości)
1. Maksymiljan Schudziński, m. dekarski, Sądowa

Lista nr. 5

(Polsko Katolicka Bezpartyjna Obywatelska)
1. Marjan Klein, mistrz garncarski, Zduńska
2. Leon Adrych, inspektor szkolny, Sądowa
3. Roman Chalicki, drogista, Gdańska
4. Jan Rożański, rolnik, Miejski Bochlina
5. Augustyn Frankowski, m. koszykarski, Kolejowa.

Ewentualne sprzeciwy co do ważności wyborów wnosić należy do Magistratu w przeciągu 14 dni od dnia 7 października 1929 r.

Nowe, dnia 7 października 1929 r.

Burmistrz.

Obwieszczenie

o powołaniu do zebrań kontrolnych w roku 1929.

Na zasadzie rozkazu Pana Ministra Spraw Wojskowych L. 1440 Pob. Ew. Tjn. z dnia 3 sierpnia 1929 r. i art. 96. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. R. P. 46/28 poz. 458) powołuje się w roku bieżącym do zebrań kontrolnych:

I. Szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia (kat. A, C i D) roczn. 1904 i 1889.

II. Tych szeregowych rezerwy (kat. A) roczn. 1902, którzy nie odbyli ćwiczeń w rezerwie w roku 1927 względnie 1928 lub 1929.

III. Szeregowych pospolitego ruszenia (kat. C i D) urodzonych w roku 1902.

Od obowiązku stawienia się do zebrań kontrolnych są zwolnieni z urzędu:

a) posłowie do Sejmu i Senatu oraz Ministrowie i wiceministrowie (podsekretarze stanu),

b) duchowni i kandydaci stanu duchownego,

c) szeregowi, którzy w roku bież. odbywali służbę czynną w wojsku lub ćwiczenia wojskowe,

d) szeregowi, którzy w roku bieżącym zgłosili się do służby w wojsku lub ćwiczeń wojskowych, jednak z powodu choroby lub celem przedstawienia komisji rewizyjnej z tej służby zostali zwolnieni,

e) znajdujący się w więzieniu śledczym lub karnym oraz umieszczeni w karnych zakładach poprawczych,

f) szeregowi rezerwy, tudzież pospolitego ruszenia, którzy rzeczywiście wyjechali zagranicę zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Szeregowi rezerwy wzgl. pospolitego ruszenia mogą być na wniesioną prośbę zwolnieni od obowiązku stawienia się do zebrań kontrolnych:

a) w razie przebywania na stałe zagranicą,

b) w razie choroby, stwierdzonej świadectwem lekarza powiatowego [w razie niemożności uzyskania takiego świadectwa, choroba powinna być stwierdzona świadectwem lekarza prywatnego, opatrzonym potwierdzeniem naczelnika gminy, że uzyskanie świadectwa lekarza powiatowego było niemożliwe),

c) w razie ciężkiej choroby lub śmierci w rodzinie, lub też z powodu innych nagłych niecierpiących zwłoki spraw rodzinnych lub osobistych wiarygodnie udowodnionych,

d) w razie konieczności odbycia podróży w okresie zebrań kontrolnych, celem załatwienia spraw osobistych lub zawodowych, które według przedłożonych wiarygodnych dowodów nie dadzą się odłożyć.

Prośby o zwolnienie od obowiązku stawienia się na zebrania kontrolne należy wnosić przynajmniej na 14 dni przed rozpoczęciem zebrań kontrolnych do właściwej Powiatowej Komendy Uzupelnień z dołączeniem potrzebnych dokumentów oraz potwierdzeniem naczelnika gminy i właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej (starostwo, magistrat) o prawdziwości podanych motywów.

Zwolnień tych udziela właściwy Powiatowy Komendant Uzupelnień.

Wniesienie podania o zwolnienie nie zwalnia od obowiązku stawienia się do zebrań kontrolnych. Zebrania kontrolne dla szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia, wymienionych wyżej w punkcie I, II, III, odbędą się w powiecie świeckim w terminie od 15 października do dnia 29 października 1929 roku i to każdorazowo o godzinie 9-tej rano i odbędą się:

23. X. 29 w Nowem.

Nowe, Warlubie gm. i obszar dworski, Nowe obszar dworski i Rulewo.

24. X. 29 w Nowem.

Wielki Komórsk, Mały Komórsk, Bzowo, Bzówko, Buśnia, Dragacz, Krusze, Kurzejewo, Maławy, Pięćmorgów, Kończyce W. i M. Zajączkowo, Gajevo, Udzierz gm. i obszar dworski i Osiek.

25. X. 29 w Nowem.

Tryl, Bąkowo, Mały Lubień, Mieliwo, Plewno, W. Lubień, Morgi, Osiny, Pastwisko, Płochocin, Płochocinek, Rychława, Twardagóra, Zdrojewo, Nowy Tryl, Piaski, Michale i Mniszek.

Wszyscy szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia, którzy z jakichkolwiek przyczyn nie stawili się. Dodatkowe zebrania kontrolne odbędą się dnia 17 grudnia 1929 r. o godzinie 9-tej w Grudziądzu w koszarach im. Świętopełka przy ul. Chełmińskiej. Pouczenie.

a) Powołani do zebrań kontrolnych winni zgłosić się z książeczką wojskową, kartą mobilizacyjną i innymi dokumentami wojskowymi. — Rezerwiści, którzy w czasie przebywania w rezerwie, zmienili zawód cywilny, uzyskali dyplomy naukowe lub ukończyli specjalne szkoły i kursy cywilne, mają przynieść odpowiedni dokument, (zaświadczenie, świadectw.).

b) Obowiązani do zebrań kontrolnych winni stawić się w porę, gdyż ci, którzy bez uzasadnionej przyczyny nie stawiają się na zebrania, będą pociągnięci do odpowiedzialności w myśl wojsk. przepisów karnych (dyscyplinarnych).

c) Powołani na zebrania kontrolne powinni zgłosić się czysto ubrani, ogoleni i umyć.

d) Powołani na zebrania kontrolne nie mogą rościć żadnych pretensji do skarbu państwa tytułem odszkodowania, bądź to z powodu zaniechania pracy, bądź też poniesionego pewnego uszczerbku w zarobku dziennym, skutkiem stawienia się na zebrania kontrolne.

Świecie, dnia 28 września 1929 r.

Starosta Powiatowy (—) Kowalski.

Do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Nowe, dnia 8. 10 29 r.

Burmistrz.

Dot. zakazu sprzedaży napojów alkoholowych.

W związku z mającymi się odbyć zebraniem kontrolnym w powiecie przypominam przepisy art. 7 ustawy z dnia 23. 4. 25 (Dz. Ust. Nr. 37 poz. 210) o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W myśl powyższego zakazana jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w czasie trwania zebrań kontrolnych w miejscowościach ich odbywania się a mianowicie:

w Nowem, dnia 23, 24 i 25 października br.

Świecie, dnia 28 września 1929 r.

Starosta Powiatowy.

Do wiadomości i przestrzegania.

Burmistrz.

Obwieszczenie.

Na mocy art. 24 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23 maja 1924 r. w brzmieniu ogłoszonym obwieszczeniem Min. Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 46 poz. 458).

Wzywam wszystkich obywateli Państwa Polskiego płci męskiej urodzonych w roku 1911 zamieszkałych w obrębie miasta Nowego, oraz rodziców, których synowie urodzeni w 1911 r. obecnie przebywają poza obrębem miasta Nowego, lub znajdując się w więzieniu, zakładach etc. do zgłoszenia się z metryką urodzenia celem rejestracji w Magistracie w godzinach służbowych w czasie od 15 września do 15 października 1929 r.

Osoby, uchylające się od powyższego obowiązku, będą karane w myśl art. 97 wyżej wymienionej ustawy.

Nowe, dnia 12 września 1929 r.

Burmistrz.

Obwieszczenie.

Dekretem Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Poznaniu z dnia 5-go października 1929 r. L. dz. 8243/29 R. mianowany zostałem Komisarzem Powiatowej Kasy Chorych w Świeciu, obejmując równocześnie prawa i obowiązki Rady i Zarządu, określone w statucie Kasy.

Świecie, dnia 9. października 1929 r.

(—) Dąbrowski

Komisarz Rządowy.

L. dz. 10030/29.

Ogłoszenie.

Niniejszem podaję do wiadomości, że dla Powiatowej Kasy Chorych w Świeciu praktykują niżej podani dentyści:

P. Maksymiljan Chmurzyński z Świecia,
p. Pelagja Bengerowa z Świecia,
p. Maksymiljan Rogacki z Nowego,
p. Jan Wiśniewski z Osia,
p. Helena Binerowska z Pruszcza,
p. Jan Przybylski z Lubiewa,
p. Franciszek Piechowiak z Grudziądza, ul. 3 Maja 10.

Kosztów leczenia u dentyстів pozakasowych Kasa w żadnym wypadku zwracać nie będzie.

Świecie, dnia 10. X. 1929 r.

(—) Dąbrowski

Komisarz Rządowy.

L. dz. 10149/29.

Stodoła masywna

z ogrodem i pomieszkaniem, nadająca się dla stolarza, kołodzieja lub innego przedsiębiorstwa, jest natychmiast do przedzierzawienia albo korzystnie przy małej wpłacie do sprzedania.

Fr. Stasiowski, mistrz rzeźnicki

Nowe, ul. Gdańska 22.

Zaraz na sprzedaż w Lipinkach koło Warlubia,

wierzch z stajni

lub cała, wielkość 6 x 14 m., pod papą i także połowę stodoły 6 x 5 m., pod słomą, w dobrym stanie.

Konstantyn Kwaśniewski
Czersk-świecki, poczta Laskowice.

Bacność.

Sypię stale truciznę na rolę wydzierzawioną od p. Liszewskiego w M. Trylu.

Jan Gryfkowski, Morgi.

DRUKI

WYKONUJE

W. WESOŁOWSKI.

Struny, podstawki i kółki

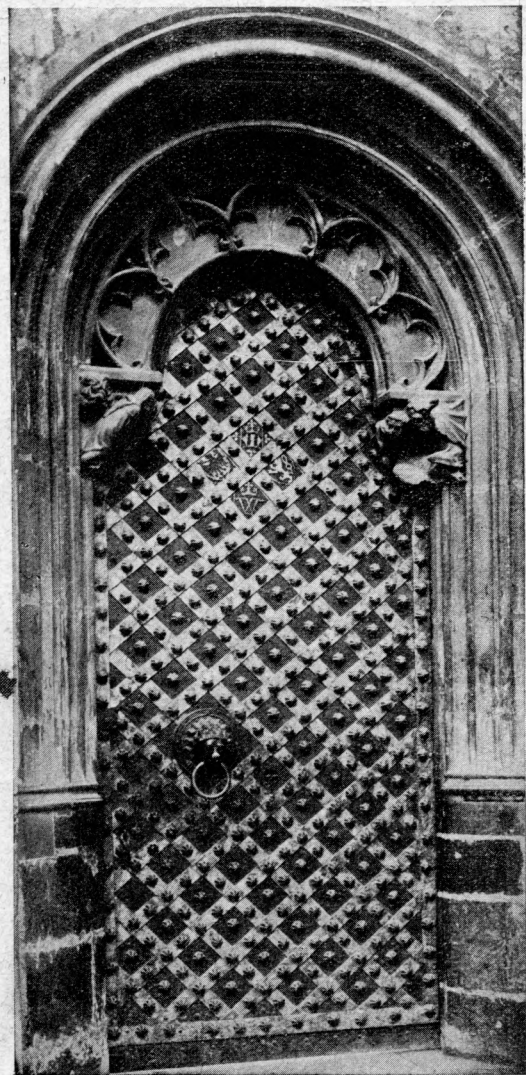
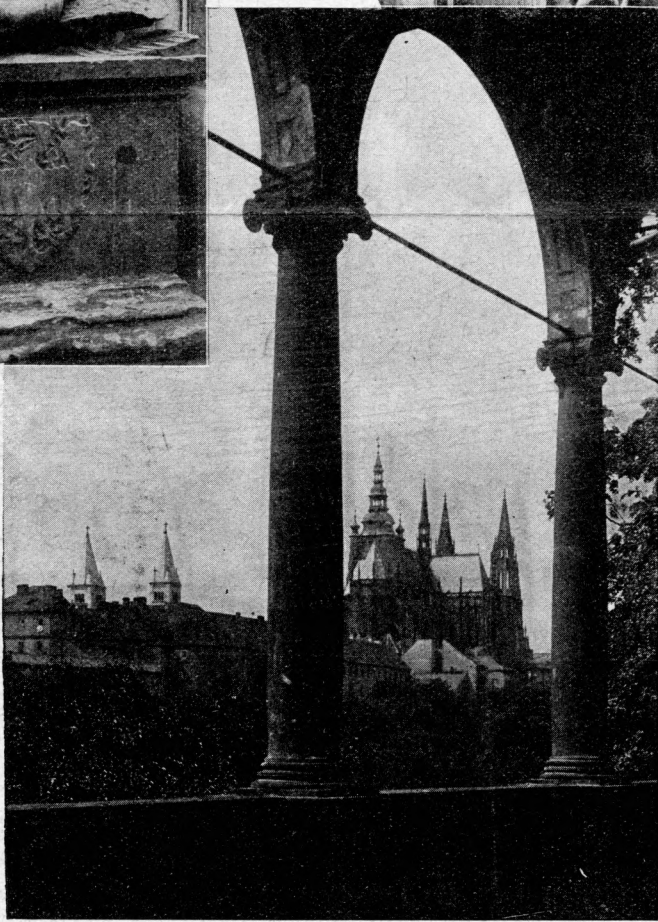
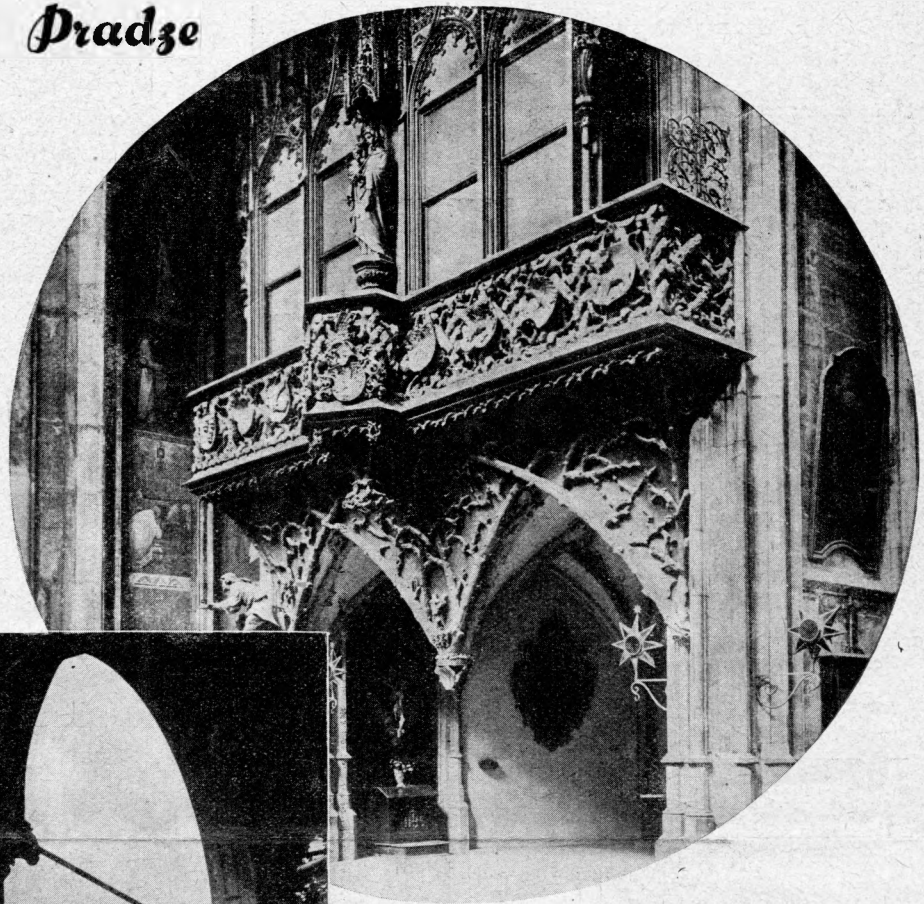
na skrzypce oraz kolofonię poleca

W. Wesolowski, Nowe.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 13 PAŹDZIERNIKA 1929 r.

Obchód 1000-lecia św. Wacława w Pradze

Grobowiec Przemysława Ottokara I w katedrze św. Wita (dzieło rzeźb XIV w.).

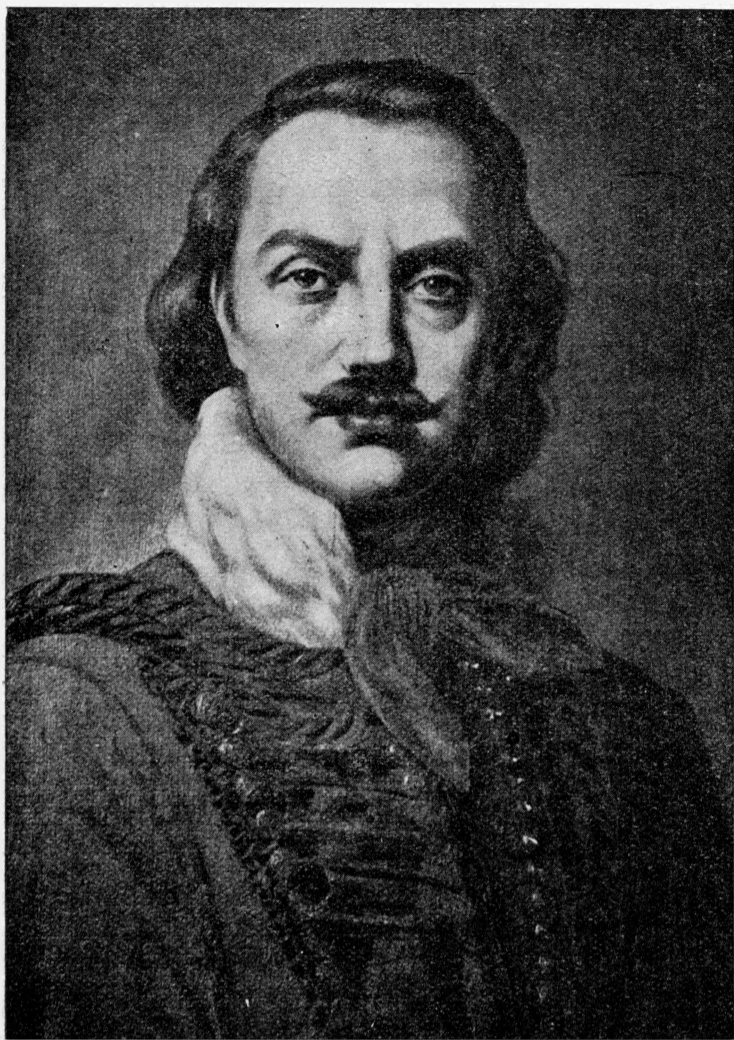
Budowa katedry św. Wita w Pradze została rozpoczęta w r. 1344 przez Mateusza z Arrasu.

Piękny widok na katedrę św. Wita z krużganku Belwederu.

Wrota przy kaplicy św. Wacława w katedrze św. Wita w Pradze.

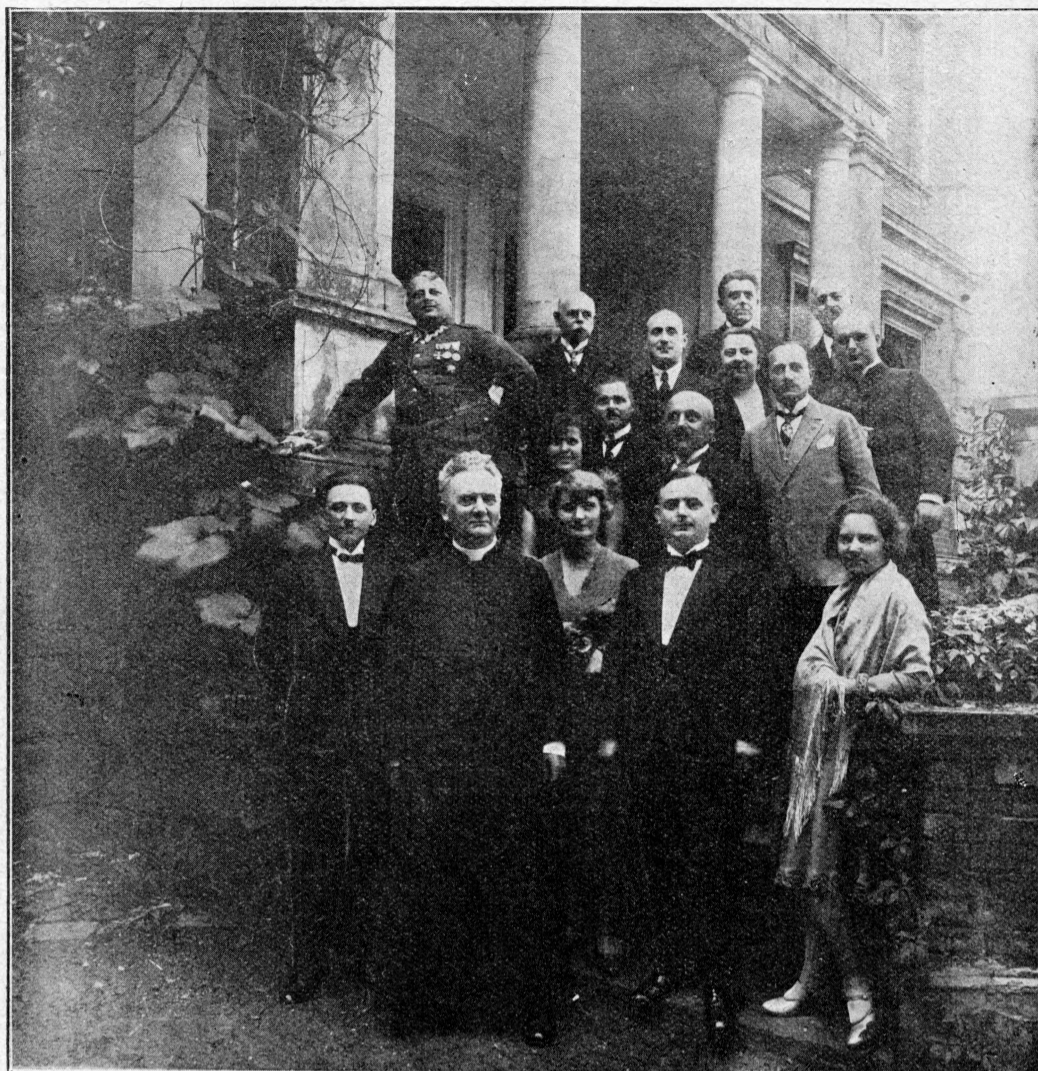
Średniowieczne dukaty czeskie z wizerunkiem św. Wacława.

150-lecie zgonu Kazimierza Pułaskiego

Kazimierz Pułaski, wódz konfederatów barskich, generał walczący o niepodległość armji Stanów Zjednoczonych

Z Leszna (Wlkp.)

Fragment z poświęcenia Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej w Lesznie.

Ignacy Paderewski musiał się poddać operacji ślepej kieszki.

Nowomianowany poseł Rumunii p. Cretzeanu po przyjeździe na dworzec warszawski.

Ks. Ileana rumuńska (lewa str.) ma zostać królową bułgarską.

Niezwykłe zdjęcie wykonane w kościele Notre Dame des Lorettes w Paryżu podczas zaślubin znanego komika Bicot. Pomimo powagi chwili — artysta zachowuje się jak gdyby znajdował się na scenie.

350-lecie uniwersytetu Stefana Batoiego

Studjum astronomiczne uniwersytetu wileńskiego, gdzie odbyły się uroczystości 350-lecia uniwersytetu.

Doroczne święto „Sportowca” w Paryżu uroczystie obchodzą francuzi. Na zdjęciu widzimy artystów scen francuskich znakomicie się bawiących, bawiąc jednocześnie zgromadzoną publiczność. Chevalier jako starter...

rozpoczęło wielki konkurs „Najpiękniejsze Dziecko Polskie” z nagrodami pieniężnymi w łącznej sumie 10.000 zł., oraz licznymi cenami upominkami. Pierwsza nagroda zł. 3.000, II nagroda zł. 2.000 i t. d. Szczegóły konkursu w każdym numerze „7 DNI”.

7 DNI 50c
WYDAWCA: WILKÓW
KRAKÓW

Największe i najpoczytniejsze w Polsce
tygodnikowe pismo ilustrowane

rozpoczęło wielki konkurs „Najpiękniejsze Dziecko Polskie” z nagrodami pieniężnymi w łącznej kwocie 10.000 zł., oraz licznymi cennymi upominkami. Pierwsza nagroda zł. 3.000, II nagroda zł. 2.000 i t. d. Szczegóły konkursu w każdym numerze „7 DNI”.

Największe i najpoczytniejsze w Polsce tygodniowe pismo ilustrowane

Z szerokiego

świata

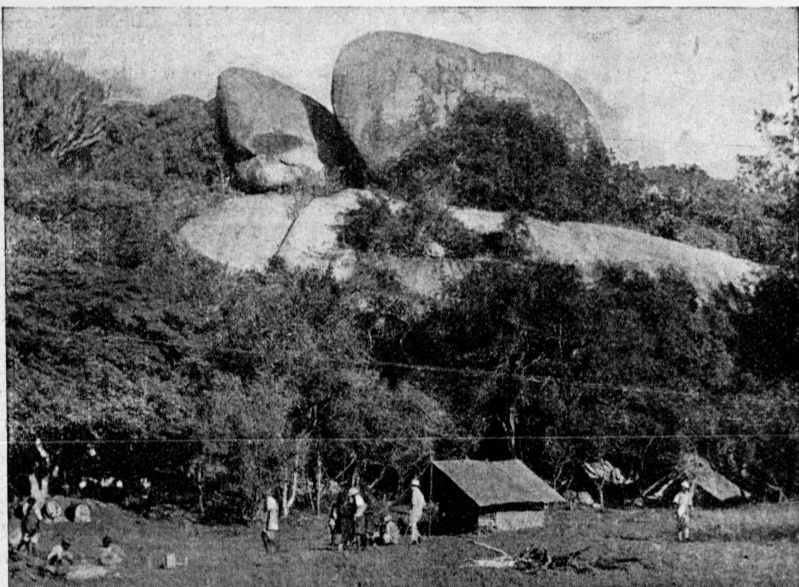
Zaślubiny krewnej japońskiej pary cesarskiej miss Tohsiko Kujo z wicehrabią Okubo.

Król wyspy Samoa.

Abisyńska księżniczka Woskylmna Jechach, przybyła ze swą damą dworu do Bad Hamburg.

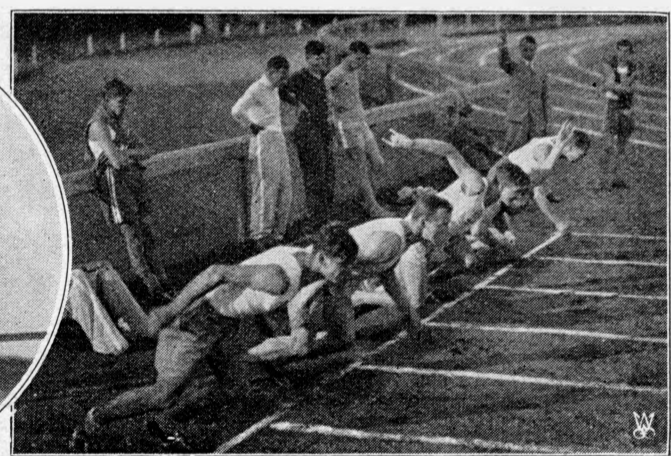
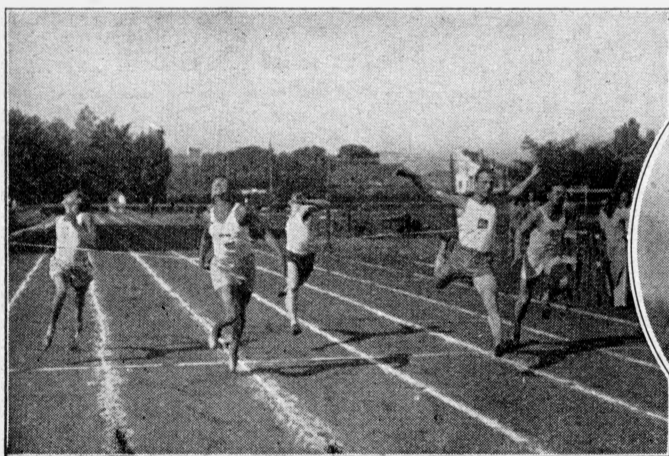

Obóz znanych myśliwych amerykańskich małżeństwa Cron, w pobliżu jeziora Tanganysika w Afryce.

Piękna zdobycz myśliwego amerykańskiego mr. Crona w krainie lwów, nad jeziorem Tanganyika.

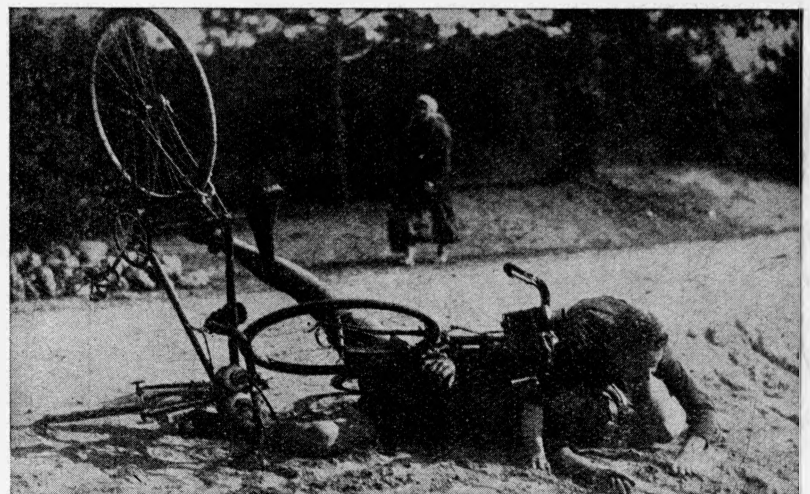
Wszechpolskie zawody akademickie A. Z. S.

1. Finał 100 metrowego biegu, wygrywa w czasie 11,4 sek. Pernak z Poznania, za nim Dzwonkowski z Gdańska. 2. Zwolński z A. Z. S. w Lublinie w skoku w biegu na 100 m.

Artyści paryscy w zawodach komiczno-sportowych na welodromie Buffalo.

Przykry wypadek, który miał miejsce podczas biegu kolarskiego na dystansie 25 kilometrów o nagrodę „Stadjonu”.

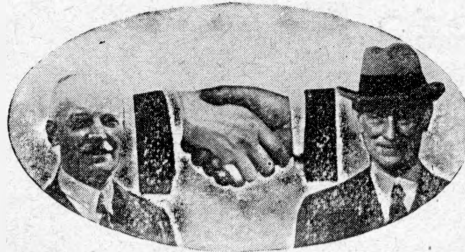

Harcerki polskie w kostjumach ludowych na Międzynarodowym Zjeździe Harcerzy w Anglii.

Kilka sylwetek, charakteryzujących modę jesien-
nych okryć i kapelusików.

Przyjaźń niemiecko - angielska

Wśród gwałtownych objawów rosnącej przy-
jaźni niemieckiej dla Anglii i Anglików
znajduje się rozpowszechniana obecnie fo-
tografia, na której ściskają się serdecznie
dwie prawice: niemiecka i angielska ponad
łokami b. kanclerza Rzeszy Cuno i lorda
Readinga, którzy założyli związek anglo-
niemiecki.

NAJLEPSZE KSIĄZKI!
ZADAC BEZJELPROSPEKTION WARSZAWA

„Zwierzadło grzesznika” jedno z pierwszych szty-
chów po ogłoszeniu wolności religijnej.

Po otrzymaniu dyplomu na szoferkę
— Także pomysł, w takim miejscu urządzać owo-
carnię!

PRZECZYTAJ! ZROZUM! SKORZYSTAJ!

Redaktor Szyller-Szkolnik do każdej zamówionej książki
dodaje drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo.
Wysyłamy za gotówkę (lub za zaliczką pocztową, lecz po
otrzymaniu 1 zł. 50 gr. na wydatki pocztowe i opakowanie
(można w znaczkach pocztowych).
DR. WERNER: „Masaż” Leczenie wszelkich chorób za-
pomocą mięsienia z 14-ma ilustracjami. Zł. 1.50.
DR. A. GUILLARD: „Higiena piękności”. Jak zachować
piękność i zdrowie. Zł. 1.50.
KAROL DARWIN: „O pochodzeniu człowieka”. Człowiek-
małpa z wieloma ilustr. Zł. 3.—
DR. TANDEY: „Zboczenia płciowe”. Zł. 1.50.
ORLEANUS: „Spowiedź onanisty”. W szponach naluğu.
Wzruszające opowiadanie. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja!”
„Siła nasza wewnątrz nas”. Podręcznik zawiera 98 rozdzia-
łów Historia hypnotyzmu Jakim powinien być hypnotyzer.
Jakie winno być medium. Magnetyczny rozwój oczu Auto-
sugestia. Wpływ hypnotyzerę ra medium. Sugestia podcza-
snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie
myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich naluğów
Zł. 8.— w pięknej mocnej oprawie. Zł. 10.—
PR. SZMURŁO: „Ze świata tajemnic”. Spirytyzm Okul-
tyzm Metapsychika. Znajomość języków w transie. Komu-
nikaty zaświatowe Ewokacje zmarłych. Telepatja Lecznic-
two medjalne Magnetyzm. Zoalności Powodzenia w miłó-
ści. Leczenie wszelkich naluğności. Sny. Sobowtóry Jasnó-
widzenie. Zł. 3.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Chiromancja” (linje rąk), fizjognó-
mika (rysy twarzy) astrologia (nauka o wpływie gwiazd na
losy). Praktyczny podręcznik z ilustracjami. Zł. 3.— w opr-
awie. Zł. 4.50.
ST. WOTOWSKI: „Wielka księga cudów i tajemnic”.
„Czarna i Biała magia”. Cudotwórcy mistrzowie i adepci
wiedzy tajemnej wszystkich czasów i epok. Ich tajemne prak-
tyki zaklęcia i recepty z wielu ilustracjami. Zł. 4.—
w ozdobn oprawie. Zł. 5.—
T. KUTZ: „Doświadczenia spirytystyczne — stoliki wiru-
jące”. Jak urządzać seanse spirytystyczne. Zjawiska, eksper-
ymenty, doświadczenia. Słownik terminów okultystycznych.
Zł. 2.—
BROFFER: „Czy będziemy żyli po śmierci”. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Spotęgowanie energii i woli”. Jak
zostać silnym i wywoconym człowiekiem. Najnowsze metody
autosugestji. Przewycięzanie złych naluğów. Usuwanie
strachu. Rozwój zdolności umysłowych. Umiejtność panowa-
nia nad sobą i oddziaływanie na innych. Zł. 1.50.
BOLESŁAW WOJCICKI: „Siła zła”. „Djabeł”. Ukazywa-
nie się szatana na seansach spirytystycznych. Zaklęcia, ma-
gowie i czarownicy. Zł. 1.50.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłóści”. Jak zdo-
być miłóść ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany.
Zł. 2.—
ST. A. WOTOWSKI: „Miłóść a kłamstwo” i „Samobój-
stwo”. W jednej książce. Zł. 2.—
ST. A. WOTOWSKI: „Tajemnice życia i śmierci”. Odsta-
niające rabeł zagadnień życia pozagrobowego. W siedmiu
rozdziałach. Zł. 1.50.
SZYLLER-SZKOLNIK: „Co każda panna wiedzieć powin-
na”. Jak poznać przyszłego męża. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Co każdy młodzieniec wiedzieć
powinien”. Jak poznać przyszłą żonę. Zł. 1.—
ST. A. WOTOWSKI: „Tajemnice masonerii i masonów”.
Obrzędy, rytuały, wtajemniczenia z wielu ilustracjami.
Zł. 2.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Mnemonika”. Mistrzostwo pa-
mąci. Sztuka wyrobienia doskonałej pamięci. Usuwanie roz-
targnienia. Spotęgowanie woli. Przewycięzanie lenistwa,
wzmacnianie zdolności umysłowych. Podręcznik praktyczny.
Zł. 2.—
DR. LEVOISSIER: O zdradzie i niewierności męskiej. Do-
my rozpusty. Zł. 1.—
PAUL BOURGET: „Zazdrość w miłóści”. Zazdrość zmy-
słowa. Zazdrość serca. Zazdrość a miłóść. Powód i istota
zazdrości. Liczne przykłady. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Kobieta i kobietka”. Myśli, uwagi,
aforyzmy o kobiecie. Chcesz poznać kobietę, przeczytaj
Kobietę i Kobiętkę”. Zł. 1.50.
OTTO WEININGER: „Tajemnice kobiet i mężczyzn”. My-
śli, poglądy i spostrzeżenia tego geniusza co do wzajemnych
stosunków dwóch płci. Zł. 1.—
PROF. DR. FORREL: „Zagadnienia seksualne”. Dwa tomy.
Wydanie nowe powiększone z wieloma rycinami. Zł. 5.—
DR. SPENCER: „Rozwój stosunków płciowych od najdaw-
niejszych do czasów obecnych”. Cena. Zł. 1.—
A. ZBIKOWSKI: Słownik wyrazów obcych. Niezbędne w
życiu społecznym i politycznym. Zł. 1.50.
Dr. ZATURSKI: „Słownik wyrazów obcych. Niezbę-
dny w życiu społecznym, politycznym i co dziennym.
14000 wyrazów obcych z podaniem wymowy. Zł. 4.—

Redakcja **Kupon B.**
Wyciąć i załaczyć do listu. Otrzyma Sz. P. do każdej
zamówionej książki, drugą ciekawą i pożyteczną
książkę darmo.

Wydawnictwo i Redakcja „Swit”, Warszawa,
Nowowiejska 32 m. 6.

czy pani już wie,

że w najbliższym czasie ukaże się jako zeszyt
I-szy „Biblioteki Przeglądu Kobiecego” — wiel-
kie wydawnictwo, obejmujące całokształt nowo-
czesnej wiedzy kosmetycznej.

p. t.

„... a będziesz piękna i młoda”

Opracowane przez szereg znanych lekarzy-
specjalistów. Bogactwo ciekawych ilustracji.

prospekty na żądanie wysyła bezpłatnie
biblioteka przeglądu kobiecego
Redakcja i Administracja: Warszawa, Długa 45,
tel. 61-73.